

ret godt. Fingerpeg i den Retning, idet de forskellige Seriers Papirer inden for den samme Kreditforening noteres hver for sig. Det er fuldstændig rigtigt, hvad den ærede Ordfører fremhævede, om det uheldige i at holde Generalforsamlinger, hvor alle Serier stemme under eet. De have ikke Fællesinteresser, i ethvert Tilfælde ikke altid, de kunne lige saa godt have modsatte Interesser. Det var den Vej, man gik ind paa i 1861, hvor man opgav Retten til at faa Laanene omstrevne. Inddelingen i Serier er i flere Henseender lidet heldig; det er selvfølgelig godt at komme til en Afslutning af visse Laan, men man er gaaet for vidt med Hensyn til Serieinddelingen, idet man fritager dem for ethvert yderligere solidarisk Ansvar. Det har man ikke gjort i disse Statutter, hvor man har ordnet det paa en anden Maade, og det anser jeg for en meget god Foranstaltning.

Den ærede Ordfører nævnte, at det var gaaet saa godt med hele Kreditforenings-Udviklingen her i Landet. Men den ærede Ordfører maa dog erindre, at det i eet Tilfælde er gaaet galt, og det ogsaa ret alvorlig galt, nemlig med den første Røbstadskreditforeningsanstalt. Den blev ramt, og det alvorlig ramt, af Pengetrøjen i 1857, det var en stor Kalamitet for dem, som havde Laan, og skønt det nu for mange Aar siden er overstaaet, krævede det dog den Gang store Ofre af Debitorerne i Kreditforeningen. De kom vel over det, men det vil være bedst i Fremtiden at undgaa det.

Den ærede Ordfører nævnte, at det vilde være godt at have et fælles Papir for samtlige Kreditforeninger, og han omtalte Regeringens Forslag om en Hypotekbank, som strandede, jeg ved ikke hvorfor, men jeg finder det beklageligt. Nu mente den ærede Ordfører, at der kunde være Lejlighed til at optage Sagen igen paa Grund af det Endringsforslag, som var stillet under Nr. 10. Det Spørgsmaal skal jeg ikke høre mig videre om, særlig da det ikke specielt tilkommer mig; men det vil ses, at efter de Forsøg, der ere skete for nogle Aar siden, da Tiden var der, da Konverteringen stod for Døren, vil det ikke være let igen at komme ind paa en Forhandling af dette Spørgsmaal.

Med Hensyn til Endringsforslagene skal jeg kun udtale mig om Endringsforslaget under Nr. 3, hvor der staar, „at der i Foreningen kan optages Gjendomme, som statutmæssig vurderes til mindst 30,000 Kr.“ Man er gaaet bort fra de 5 Tdr. Hartkorn til 30,000 Kr. Man kunde gaa en anden Vej, og tage det alternativt og sige, at enten skulde det være 5 Tdr. Hartkorn eller

det, som Endringsforslaget siger, og det kunde vel fortjene nærmere Overvejelse, da det vistnok har noget paa sig. Jeg erkender, at Hartkornet ikke er nogen god Maalestof, da man kan nævne Gjendomme med 4—500 Tdr. Land, som kun have nogle faa Tdr. Hartkorn, men Summen 30,000 Kr. er i og for sig ikke nogen god Solid Maalestof. Man kunde behøve begge dele alternativt, og jeg er enig med det ærede 4de Medlem for 1ste Pres. (Det. Hansen) i, at Pengegrænsen har sine Ulemper. Det er man ikke ukendt med i Husmandskreditforeningen, og man ved, at det vel ikke altid giver Anledning til Banstueligheder, men at det kan give Anledning til Banstueligheder og Ulemper. Jeg tror, at det vilde kunne afhjælpes, hvis man gik den Vej, som jeg har tilladt mig at antyde.

I øvrigt er der andre Endringsforslag, som ikke give Anledning til Dialekt; men Endringsforslaget Nr. 10, som har en meget betydelig Rækkevidde, idet det giver Loven Anvendelse paa samtlige Kreditforeninger, maa jeg høre mig lidt om. Jeg skal for det første bemærke, at med Hensyn til Uopsigelighebed er der sat en Grænse i Loven, idet der i § 10 staar, at de af Foreningen givne Laan ere paa de i Statutterne fastsatte Betingelser uopsigelige fra Foreningens Side for Debtors Besiddelsestid; det er altsaa ikke ubetinget uopsigelige Laan. Jeg kan ikke se, at man ved Affattelsen af Endringsforslaget under Nr. 10 har haft dette for Øje. Naar man vil overføre almindelige Regler til alle Kreditforeninger, vil det være nødvendigt, at man ogsaa hukster paa, at ubetinget uopsigelige Laan ikke ønskes givne ved Lovforslaget. I øvrigt kan det være noget tvivlsomt, i hvilken Grad denne Bestemmelse bør udstrækkes til andre Kreditforeninger. Affattelsen af sidste Stykke i Endringsforslaget frembyder for mig nogen Tvivl; men det skal jeg forbeholde mig at komme ind paa til næste Behandling. — Den ærede Ordfører nævnedes særlig Husmandskreditforeninger og Røbstadskreditforeninger, og det ærede Medlem vilde i Husmandskreditforeningerne skelne mellem de Gjendomme, hvor Jordtilliggendet havde nogen Betydning og dem, hvor der slet ingen Jord er til. Beboelsesbygninger; det samme gælder om Røbstadsejendomme. Her er nemlig at bemærke, at naar man ikke har Jordtilliggende, har man ikke noget reelt, som har blivende Værdi. Vedligeholdelsen af vedkommende Ejendom faar saa stor Betydning, at der nok kan frembyde sig Tvivl, om man naadan uden videre kan anvende Bestemmelsen paa den Slags Ejendom. Det er ganske vist, at Anlæg af Jærnbaner og